

Κεφάλαιο 2

Η ηθική του Κυνηγού

Ο κυνηγός ο οποίος μαθαίνει τα βασικά στοιχεία για την ασφαλή χρήση των πυροβόλων όπλων, πρέπει παράλληλα να αναπτύξει και αίσθημα ευθύνης απέναντι στο άθλημα του κυνηγιού.

Το να κατανοήσει ο κυνηγός τι πραγματικά σημαίνει «διαχείριση της άγριας ζωής» είναι εξίσου σημαντικό όσο και το να χειρίζεται με ασφάλεια ένα πυροβόλο όπλο. Ο κάθε κυνηγός, νέος ή έμπειρος, οφείλει να διαμορφώσει ένα δικό του κανόνα ηθικής συμπεριφοράς που θα τον βοηθήσει να λειτουργεί σωστά στις κυνηγετικές του εξορμήσεις. Ο κανόνας αυτός μπορεί να ονομαστεί «ηθική του κυνηγού».

Αυτόν τον κανόνα ηθικής ο κυνηγός πρέπει να τον ακολουθεί, τόσο όταν κυνηγά μόνος όσο και όταν κυνηγά με φίλους.

Παραθέτουμε πιο κάτω τις έξι αρχές που πρέπει να αποτελούν μέρος του κανόνα ηθικής του κυνηγού και να εφαρμόζονται κατά γράμμα:

Εικ. 2.1 Κάθε σωστός κυνηγός τηρεί τις αρχές (Νόμους) και τους κανονισμούς του κυνηγιού και ευγενικά απαιτεί και από τους άλλους κυνηγούς να κάνουν το ίδιο.

1. Θα θεωρώ τον εαυτό μου φιλοξενούμενο στην ξένη γη, θα σέβομαι την ξένη ιδιοκτησία' έτσι, θα είμαι ευπρόσδεκτος εκεί και στο μέλλον.
2. Θα τηρώ τις αρχές της σωστής χρήσης των όπλων και θα απαιτώ με ευγένεια από τους άλλους κυνηγούς να κάνουν κι αυτοί το ίδιο.
3. Θα τηρώ τις αρχές (νόμους) και τους κανονισμούς του κυνηγιού και θα απαιτώ με ευγένεια και από τους άλλους κυνηγούς να κάνουν κι αυτοί το ίδιο.
4. Θα κάνω ότι μπορώ για ν' αποκτήσω τις κατάλληλες σκοπευτικές και κυνηγετικές ικανότητες που θα διασφαλίζουν καθαρό και «τίμιο» κυνήγι.
5. Θα υποστηρίξω τις προσπάθειες για τη διαχείριση του θηράματος και γενικά θα βοηθώ στη διατήρηση της άγριας ζωής.
6. Θα μεταδώσω στους νεότερους κυνηγούς τις αναγκαίες γνώσεις και θα φροντίσω να αποκτήσουν τις ικανότητες που χρειάζεται ένας «σωστός» και με ήθος κυνηγός.

Δικαιώματα και προνόμια

Τα δικαιώματα του κάθε πολίτη διασφαλίζονται τόσο από το Σύνταγμα της Δημοκρατίας όσο και από τις Διεθνείς Συνθήκες και είναι αναφαίρετα. Ο πολίτης οφείλει να κάνει χρήση των δικαιωμάτων που του παρέχονται στο πλαίσιο πάντα της νομοθεσίας του κράτους. Τέτοιο δικαίωμα είναι για παράδειγμα, το δικαίωμα κατοχής γης, σύμφωνα με το οποίο ο κάθε ιδιοκτήτη μπορεί να χρησιμοποιήσει τη γη του στο πλαίσιο πάντα της νομοθεσίας.

Προνόμια ονομάζουμε τα ωφελήματα τα οποία δίνονται σε άτομα ή σε σύνολο ατόμων. Τα ωφελήματα αυτά, τα προνόμια δηλαδή, δίνονται σε άτομα τα οποία πληρούν συγκεκριμένα κριτήρια. Τα προνόμια, σε αντίθεση με τα δικαιώματα, μπορεί κάποιος να τα απωλέσει αν δεν ακολουθήσει τους συγκεκριμένους κανονισμούς και τους ειδικούς περιορισμούς. Τα προνόμια, επιπλέον, περνούν από αξιολόγηση και έλεγχο. Για παράδειγμα, δικαίωμα είναι η ελευθερία της σκέψης, η θρησκεία κ.λπ. Προνόμιο είναι να έχεις άδεια οδηγού, να είσαι μέλος σε ένα σύλλογο κ.λπ.

Το κυνήγι είναι ένα πολύ καλό παράδειγμα προνομίου. Το προνόμιο του να είσαι κυνηγός ρυθμίζεται με νόμους και κανονισμούς. Όλα τα είδη πανίδας ελέγχονται από το κράτος και είναι ιδιοκτησία του κράτους. Τα επιτρεπόμενα θηράματα δικαιούνται να τα καρπούνται μόνο οι κάτοχοι άδειας κυνηγιού και αυτό, μόνο στις επιτρεπόμενες περιόδους και τις επιτρεπόμενες περιοχές στο πλαίσιο της νομοθεσίας και σύμφωνα πάντα με τις επιτρεπτές μεθόδους.

Δικαιώματα και Προνόμια		
Θέμα	Δικαίωμα;	Προνόμιο;
Θρησκεία	✓	
Οδήγηση αυτοκινήτου		✓
Εκλέγειν και εκλέγεσθαι	✓	
Κυνήγι		✓
Ελεύθερη διακίνηση	✓	
Συμμετοχή σε ομάδα / σύλλογο.		✓

Γραπτοί και άγραφοι νόμοι

Εκτός από τους γραπτούς νόμους υπάρχουν επίσης και οι άγραφοι νόμοι και κώδικες, τους οποίους οι κυνηγοί θα πρέπει να ακολουθούν. Οι άγραφοι νόμοι και οι κώδικες του κυνηγού έχουν να κάνουν με το σεβασμό στο θήραμα, το σεβασμό στη γη που ζούμε. Έχουν να κάνουν με το σεβασμό των δικαιωμάτων των άλλων ανθρώπων αλλά και το σεβασμό του εαυτού μας. Οι άγραφοι αυτοί κώδικες δεν είναι νόμοι, είναι όμως το ίδιο σημαντικό μ' αυτούς. Έχουν να κάνουν με το τι είναι ηθικό, σεβαστό, δίκαιο και ορθό.

Ο κυνηγός θα πρέπει να υπακούει σε όλους τους γραπτούς νόμους, κανένας όμως νόμος δεν μπορεί να καλύψει όλες τις περιπτώσεις, όλα τα ενδεχόμενα. Γι' αυτό, στους γραπτούς νόμους που πρέπει να ακολουθεί και να τηρεί ο κυνηγός, πρέπει να

προσθέσει και τους άγραφους νόμους και κώδικες. Οι άγραφοι νόμοι και οι κώδικες καθορίζουν συγκεκριμένο τρόπο συμπεριφοράς το οποίον πρέπει να ακολουθούν όλοι όσοι θέλουν να ονομάζονται αθλητές κυνηγοί (sportsmen). Σημειώστε ότι υπάρχουν πολλές «γκρίζες ζώνες» -θέματα δηλαδή που είτε δεν ερμηνεύονται πάντοτε με σαφήνεια, είτε επιδέχονται διπλή ερμηνεία- όσον αφορά τη γενική δεοντολογία. Σ' αυτή την περίπτωση, ο κυνηγός θα πρέπει να χρησιμοποιήσει την προσωπική του κρίση και λογική.

Νόμοι του κυνηγιού

Ένας σωστός και ηθικός κυνηγός πρέπει να ακολουθεί και να τηρεί όλους τους νόμους του κυνηγιού για τους εξής βασικούς λόγους:

1. Διασφαλίζουν την ασφάλεια και το συμφέρον των πολιτών.
2. Εξασφαλίζουν και εγγυώνται ίσες ευκαιρίες κυνηγιού για όλους.
3. Προστατεύουν και διατηρούν την άγρια ζωή.

Οι νόμοι του κυνηγιού διαφέρουν από κράτος σε κράτος· έχουν όμως όλοι ως βασικό άξονά τους τις πιο πάνω αρχές. Όσοι παραβιάζουν τους νόμους θεωρούνται εγκληματίες.

Πολλοί νόμοι αφορούν την προστασία του άγριου θηράματος. Σ' αυτούς περιλαμβάνεται και ο νόμος των κλειστών περιόδων κυνηγιού που σκοπό έχει να προστατέψει το θήραμα σε εποχές που θεωρούνται καθοριστικές για την ανάπτυξη και τη διατήρησή του. Τέτοια περίοδος είναι αυτή της αναπαραγωγής. Άλλος νόμος, ο νόμος για τον Ανώτατο Αριθμό Θηραμάτων (Quota), σκοπό έχει να δώσει τη δυνατότητα σε όσο το δυνατόν περισσότερους κυνηγούς να συμμετάσχουν στην επιτρεπόμενη συγκομιδή. Ο καλός και «σωστός» κυνηγός κατανοεί και σέβεται τους περιορισμούς όσον αφορά τις κλειστές περιόδους και τον Ανώτατο Αριθμό Θηραμάτων (Quota).

Νόμοι για τη δημόσια ασφάλεια

Η αύξηση του ανθρώπινου πληθυσμού και η συνεχής μείωση των περιοχών για κυνήγι καθιστούν αναγκαία την επιβολή ρυθμίσεων για την ορθολογική διεξαγωγή του κυνηγιού. Παραδείγματα τέτοιων ρυθμίσεων είναι:

1. Η απαγόρευση του κυνηγιού σε ακτίνα 500 μέτρων από οικιστικές περιοχές και σε ακτίνα 200 μέτρων από μεμονωμένες κατοικίες.
2. Η απαγόρευση των πυροβολισμών από, προς ή πάνω από δημόσιους δρόμους.
3. Η απαγόρευση της ρίψης σκυβάλων.
4. Η απαγόρευση της μεταφοράς συναρμολογημένων ή έμφορτων όπλων σε οχήματα.

Άγραφιοι νόμοι

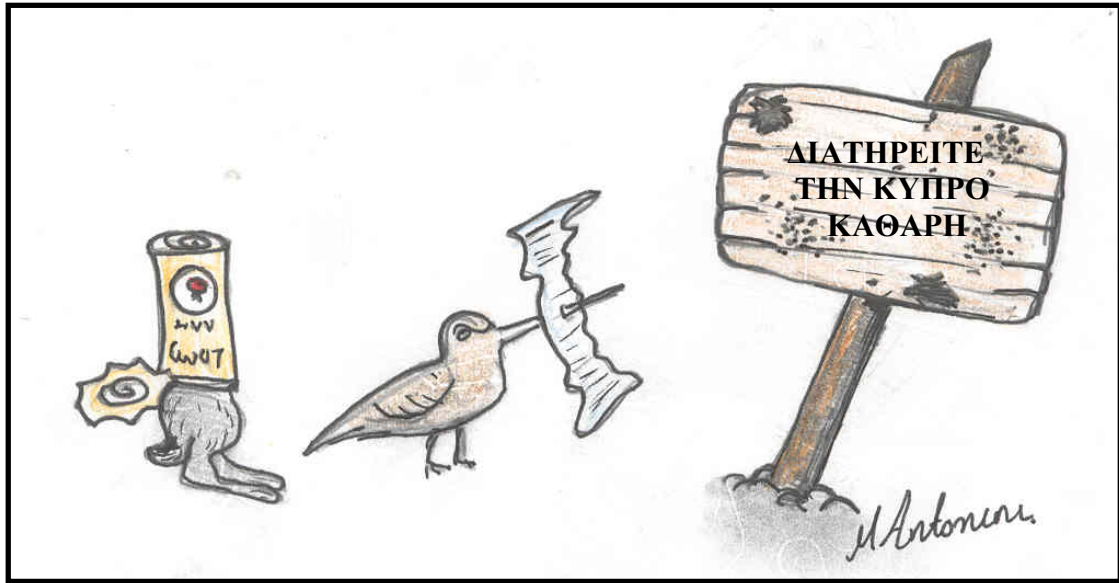
Ο «σωστός» κυνηγός υπακούει τόσο στους γραπτούς νόμους της Δημοκρατίας, όσο και στους άγραφους ή ηθικούς νόμους. Για παράδειγμα, σύμφωνα με το νόμο, ο κυνηγός έχει το δικαίωμα να αποκομίσει μια ορισμένη ποσότητα θηράματος, το λεγόμενο Quota,. Ένας «σωστός» όμως κυνηγός, θα φροντίσει να κυνηγήσει μόνο το θήραμα που χρειάζεται, ασχέτως αν αυτό είναι λιγότερο απ' αυτό που δικαιούται να πάρει. Το μέλλον του κυνηγιού είναι άμεσα συνδεδεμένο με την ευσυνειδησία του κυνηγού να λειτουργεί με βάση όχι το δικό του συμφέρον αλλά το καλό του αθλήματος γενικότερα.

Τα σύγχρονα μέσα συγκοινωνίας και τα υψηλής αποτελεσματικότητας όπλα, δίνουν στον κυνηγό μεγάλο πλεονέκτημα απέναντι στο θήραμα. Επιπλέον, εφόσον το κυνήγι της τροφής δεν αποτελεί πια άμεση και επιτακτική ανάγκη, ο κυνηγός δηλαδή δεν κυνηγά πλέον για να επιβιώσει, να τραφεί, αφού την τροφή του την εξασφαλίζει πολύ πιο εύκολα, επικρατεί γενικά η εντύπωση ότι οι κυνηγοί έχουν χάσει το σεβασμό τους προς την άγρια ζωή.

Εικ.2.2 Ο αληθινός, αθλητής κυνηγός θα πάρει μόνο το θήραμα που χρειάζεται, ακόμα κι αν αυτό είναι λιγότερο του Quota. Ο «κρεατοσυλλέκτης» κυνηγός έχει χάσει το σεβασμό του για την άγρια ζωή και λειτουργεί εις βάρος όλων των άλλων κυνηγών και του θηράματος.

Ένας αληθινός κυνηγός δε χάνει ποτέ αυτό το σεβασμό. Αντιθέτως, νοιάζεται πολύ για την άγρια ζωή και το φυσικό περιβάλλον με αποτέλεσμα να προσπαθεί ο ίδιος να μεταδώσει και σε άλλους κυνηγούς τις δικές του ηθικές αρχές που είτε έχει καλλιεργήσει από μόνος του είτε τις έχει αποκτήσει από άλλους. Προβαίνει μάλιστα, με διακριτικό τρόπο, και σε υποδείξεις προς τους άλλους όταν πιστεύει πως αυτοί έχουν λάθος.

Εικ. 2.3 Ο σεβασμός στην άγρια ζωή επιβάλλει την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και την μη απόρριψη σκουπιδιών και κενών φυσιγγίων.

Ο «σωστός» κυνηγός θα αντιμετωπίσει δραστικά τέτοια φαινόμενα όπως είναι οι πυροβολισμοί σε πινακίδες ή σήματα τροχαίας, η λαθροθηρία, το κυνήγι του θηράματος με το αυτοκίνητο και η αλόγιστη και απρόσεχτη χρήση των όπλων. Δε θα διστάσει μάλιστα να προβεί και σε παρατηρήσεις προς αυτούς που προβαίνουν σε τέτοιες πράξεις.

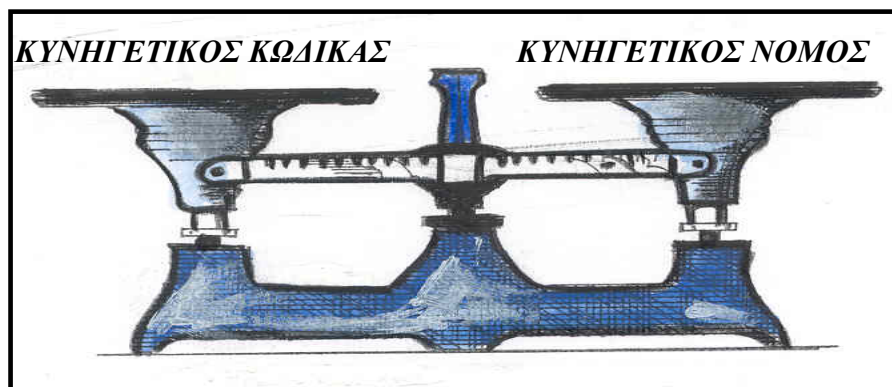

Ο ευσυνείδητος κυνηγός, ο κυνηγός με ήθος, καταγγέλλει τους λαθροθήρες και γενικότερα τους παρανομούντες. Γνωρίζοντας μάλιστα πόσο σημαντική είναι η υπακοή στους νόμους όπως και η διατήρηση της άγριας ζωής και του περιβάλλοντος, είναι πάντα έτοιμος να καταθέσει ενώπιον της δικαιοσύνης.

Οι ασυνείδητοι κυνηγοί αδιαφορούν για το πώς συμπεριφέρονται στις κυνηγετικές τους εξορμήσεις, δε νοιάζονται για το τι και πώς πυροβολούν. Με τη συμπεριφορά τους αυτή, έχουν προκαλέσει μάλιστα προβλήματα στους ευσυνείδητους κυνηγούς

αφού έχουν δημιουργήσει μια εικόνα «ωμού» κυνηγού, «κυνηγού χωρίς συναίσθημα».

Είναι λοιπόν στο χέρι κάθε ευσυνείδητου κυνηγού να παρουσιάσει την σωστή εικόνα του κυνηγού, του κυνηγού που δεν πυροβολεί αλόγιστα και είναι ο «Πραγματικός Οικολόγος».

Εικ.2.4 Ο ΚΩΔΙΚΑΣ ΤΟΥ ΚΥΝΗΓΟΥ ΕΙΝΑΙ ΙΣΟΤΙΜΟΣ ΜΕ ΤΟΝ ΠΕΡΙ ΚΥΝΗΓΙΟΥ ΝΟΜΟ

Οι ευθύνες του κάθε κυνηγού

Ο κυνηγός είναι υπόλογος στον εαυτό του και στους άλλους κυνηγούς. Μερικοί από τους βασικούς κανόνες για την ασφάλεια του κυνηγού είναι:

1. **Ο καλός κυνηγός πρέπει να φροντίζει να είναι πάντοτε ορατός:** γι' αυτό, όπως άλλωστε το επιβάλλει ο νόμος για ορισμένα είδη κυνηγίου, πρέπει να φορά, σακάκι ή γιλέκο το οποίο θα καλύπτει το 30 % τουλάχιστον του σώματός του ή καπελάκι έντονου χρώματος, κατά προτίμηση φωσφορίζον πορτοκαλί που είναι καλύτερα ορατό το σούρουπο ή την αυγή. Ένα άλλο πλεονέκτημα που έχει το «κυνηγετικό πορτοκαλί», όπως ονομάζεται, είναι ότι δεν υπάρχει στη φύση, οπότε το μάτι δεν μπορεί να το συγχύσει με άλλα χρώματα. Στις ΗΠΑ, χρησιμοποιούσαν παλαιότερα το κόκκινο χρώμα, πρόσφατες όμως μελέτες κατέδειξαν ότι το κόκκινο όταν εκτίθεται στο φως της μέρας, φαίνεται καφετί.
Η εφαρμογή αυτού του κανόνα έχει ως άμεσο αποτέλεσμα τη μείωση των κυνηγετικών ατυχημάτων στο ελάχιστο.
2. **Άριστη γνώση του όπλου:** ο κυνηγός οφείλει να γνωρίζει τα πάντα για το όπλο του και την ασφαλή χρήση του. Πρέπει πάντα να το διατηρεί καθαρό και σε καλή κατάσταση γιατί ακόμα και μια μικρή ανωμαλία μπορεί να προκαλέσει σοβαρό τραυματισμό.
3. **Επίγνωση των φυσικών δυνατοτήτων:** ο κυνηγός πρέπει να ξέρει ποιες είναι οι φυσικές του δυνατότητες και να μην προσπαθεί να τις υπερβεί. Πρέπει να φορά τον κατάλληλο ρουχισμό και να διαθέτει τον κατάλληλο εξοπλισμό ανάλογα με τις καιρικές συνθήκες. Πρέπει επίσης να έχει πάντα μαζί του ένα κιβώτιο πρώτων βοηθειών για περίπτωση ατυχήματος.

4. **Καλή φυσική κατάσταση:** η κούραση και η ανυπομονησία είναι σοβαροί λόγοι ατυχημάτων. Έχετε υποχρέωση απέναντι στους συντρόφους σας να είσαστε σε καλή φυσική κατάσταση κατά την κυνηγετική σας εξόρμηση. Πρέπει επίσης να φροντίζετε να κυνηγάτε μέσα στα όρια που η φυσική σας κατάσταση επιτρέπει. Ο ανυπόμονος κυνηγός βλέπει θήραμα εκεί που δεν υπάρχει με αποτέλεσμα να γίνεται επικίνδυνος για τους συντρόφους του αφού δεν μπορεί να αναγνωρίσει σωστά το στόχο του.
5. **Μη κατανάλωση αλκοόλ και φαρμακευτικών ουσιών:** η κατανάλωση αλκοόλ και φαρμακευτικών ουσιών πριν ή κατά τη διάρκεια του κυνηγιού μπορεί να αλλοιώσει τον τρόπο σκέψης και την αντίδρασή σας, την όραση ή την ακοή σας, με αποτέλεσμα να κινδυνεύετε κι εσείς αλλά και οι γύρω σας.

Τα πέντε στάδια του αθλητή κυνηγού

Με το πέρασμα των χρόνων ο κυνηγός αλλάζει. Ανάλογα με την ηλικία του και με τα χρόνια που κυνηγά, αλλάζουν και οι απόψεις του για το «επιτυχημένο κυνήγι».

Σύμφωνα με μελέτες που έχουν γίνει, οι κυνηγοί μπορούν να καταταχτούν στις πιο κάτω κατηγορίες:

Στάδιο 1^ο - Ο κυνηγός που αρέσκεται στους πολλούς πυροβολισμούς: Ο κυνηγός που εντάσσεται σε αυτή την κατηγορία συνδέει την ικανοποίησή του στο κυνήγι με τη δυνατότητα να πυροβολήσει όσο το δυνατόν περισσότερες φορές. Δε νοιάζεται καθόλου για το αν θα αστοχήσει το μόνο που τον ενδιαφέρει είναι να πυροβολήσει όσο πιο πολλά θηράματα και όσες πιο πολλές φορές μπορεί. Όσο πιο πολλές φορές τραβήξει τη σκανδάλη τόσο το καλύτερο γι' αυτόν. Ο κυνηγός που βρίσκεται σε αυτή την κατηγορία μπορεί να είναι επικίνδυνος για τους συντρόφους του που κυνηγούν μαζί του.

Στάδιο 2^ο – Ο κυνηγός που αρέσκεται να γτυπά πάντα το κότα (Quota): Και σε αυτήν την κατηγορία ο κυνηγός συνδέει την ικανοποίησή του με τη δυνατότητα να πυροβολήσει πολλές φορές. Σ' αυτό το στάδιο, ο κυνηγός μετρά την επιτυχία με βάση τον αριθμό θηραμάτων που θηρεύει. Όσο πιο πολλά, τόσο το καλύτερο. Μην αφήνετε το πάθος σας να σας παρασύρει και να σας κάνει να υποτιμάτε τη σοβαρότητα της δικής σας ασφάλειας και των συντρόφων σας σε κάθε μεμονωμένη στιγμή.

Στάδιο 3^ο – Ο κυνηγός του τροπαίου: Ο κυνηγός συνδέει την επιτυχία του με την ικανότητα να θηρεύσει ένα συγκεκριμένο θήραμα το οποίο έχει πολύ μεγάλη «αξία». Αυτό το είδος κατηγορίας ισχύει για τους κυνηγούς που θηρεύουν μεγάλα θηράματα όπως ελάφια κ.λπ. Στην Κύπρο ισχύει για αυτούς που θηρεύουν μόνο λαγό.

Στάδιο 4^ο – Ο μεθοδικός κυνηγός: Αυτός ο κυνηγός έχει όλον τον σχετικό εξοπλισμό. Το κυνήγι είναι γι' αυτόν ένα από τα πιο σημαντικά πράγματα στη ζωή του, είναι τρόπος ζωής. Γι' αυτόν, η ικανοποίηση συνδέεται με τη μεθοδολογία που χρησιμοποιεί για να θηρεύσει το θήραμα. Ναι μεν η θήρευση είναι σημαντική, σημαντικότερος όμως είναι ο τρόπος που χρησιμοποιείται για τη θήρευση και ποτέ η

ποσότητα. Μια συναρπαστική «φέρμα» του σκύλου του για παράδειγμα, είναι ικανή να τον κάνει να πλέει σε πελάγη ευτυχίας.

Στάδιο 5^ο – Ο αθλητής κυνηγός: Όσο πιο μεγάλος σε ηλικία είναι ο κυνηγός και όσο πιο πολλή εμπειρία έχει στο κυνήγι, τόσο πιο αθλητής κυνηγός είναι. Η ικανοποίηση γι' αυτόν βρίσκεται τώρα στη συνολική εμπειρία του κυνηγιού, στη δυνατότητα να βρίσκεται με φίλους, να βρίσκεται έξω στην ύπαιθρο και να απολαμβάνει το φυσικό περιβάλλον. Όλα αυτά, έχουν μεγαλύτερη αξία από την επιθυμία να χτυπήσει θήραμα. Σ' αυτή την περίπτωση, η θήρευση δεν είναι αυτοσκοπός.

Σημειώστε, ότι όχι όλοι οι κυνηγοί περνούν απ' αυτές τις φάσεις - κατηγορίες και όσοι περνούν, όχι αναγκαστικά και μ' αυτήν τη σειρά.

Η κατάταξη των κυνηγών στις κατηγορίες μπορεί να γίνει και με βάση το είδος του θηράματος που κυνηγούν. Πολλοί κυνηγοί έχουν επίσης διαπιστώσει ότι η γνωριμία και συναναστροφή τους με αθλητές κυνηγούς που αποτελούν υπόδειγμα όσον αφορά τη συμπεριφορά τους στο κυνήγι, η κατάλληλη εκπαίδευση καθώς και το διάβασμα σχετικών βιβλίων τους έχει βοηθήσει να περάσουν πολύ γρήγορα από ορισμένα στάδια και να γίνουν καλοί, αθλητές κυνηγοί.

Εσείς, ως κυνηγός, που βρίσκεστε τώρα; Σε ποιαν κατηγορία θα θέλατε να ανήκετε;

*“Ο κυνηγός που ξεκινά για το βουνό,
πρέπει να αφήσει στο σπίτι τον τίτλο και
τη θέση που η κοινωνία τού έχει δώσει.
Στο βουνό πρέπει να είναι όλοι
"κυνηγοί" και τίποτε παραπάνω”.*